

32002R1592

2002 9 7

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 240/1

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1592/2002

2002 m. liepos 15 d.

dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 80 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Civilinėje aviacijoje aukštas ir vienodas Europos piliečių apsaugos lygis visą laiką turėtų būti užtikrinamas priimanant bendrąsias saugos taisykles ir priemonėmis, užtikrinančiomis, kad produktai, asmenys ir organizacijos Bendrijoje atitinka šias ir aplinkos apsaugos taisykles. Tai prisidės palengvinant prekių, asmenų ir organizacijų laisvą judėjimą vidaus rinkoje.
- (2) Dėl to aviacijos produktai turėtų būti sertifikuojami siekiant patvirtinti, kad jie atitinka pagrindinius tinkamumo skraidyti ir aplinkos apsaugos reikalavimus, susijusius su civiline aviacija. Per vienerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo turėtų būti nustatyti atitinkami pagrindiniai reikalavimai, apimantys orlaivių naudojimą ir licencijų išdavimą skrydžių įguloms bei reglamento taikymą trečiųjų šalių orlaiviams ir, po to, kitas civilinės aviacijos saugos sritis.
- (3) Siekiant reaguoti į didėjančią susirūpinimą keleivių sveikata ir sauga skrydžių metu, būtina kurti orlaivių konstrukcijas, kurios geriau užtikrina saugumą ir tausoja keleivių sveikatą.

(4) Siekiant užtikrinti vartotojų pasitikėjimą oro transportu, į oro avarijų tyrimų rezultatus turėtų būti žiūrima kaip į neatidėliotiną klausimą, ypač kai jie susiję su lėktuvo konstrukcijos trūkumais ir (ar) naudojimo klausimais.

(5) 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje pasirašytoje Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijoje (Čikagos konvencija), kurios šalimis yra visos valstybės narės, jau pateikiami būtinausi standartai civilinės aviacijos saugai ir su ja susijusiai aplinkos apsaugai užtikrinti. Bendrijos esminiai reikalavimai ir taisyklės, priimti jų įgyvendinimui, turėtų užtikrinti, kad valstybės narės vykdo išpareigojimus, prisiimtus pagal Čikagos konvenciją, įskaitant išpareigojimus trečiųjų šalių atžvilgiu.

(6) Aviacijos produktai, dalys ir prietaisai turėtų būti sertifikuojami, kad būtų nustatytas jų atitikimas pagrindiniams civilinės aviacijos tinkamumo skraidyti ir aplinkos apsaugos reikalavimams, Bendrijos nustatytiems atsižvelgiant į Čikagos konvencijoje nustatytus standartus. Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai reikiamoms įgyvendinimo taisyklėms parengti.

(7) Norint pasiekti Bendrijos tikslus laisvo prekių, asmenų ir paslaugų judėjimo, taip pat bendrosios transporto politikos srityse, valstybės narės turėtų, be tolesnių reikalavimų ar įvertinimų, pripažinti produktus, dalis ir prietaisus, organizacijas ar asmenis, sertifikuojamus pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles.

(8) Turėtų būti gana lanksčiai reaguojama į tokias ypatingas aplinkybes kaip neatidėliotinas saugos priemonės, nenumatytos ar ribotus naudojimo poreikius, taip pat turėtų būti numatytos nuostatos lygiaverčiam saugos lygiui pasiekti kitomis priemonėmis. Valstybės narės turėtų turėti teisę atleisti nuo šio reglamento reikalavimų ir jo įgyvendinimo taisyklių, jeigu jų taikymo sritis griežtai apribota ir jos yra atitinkamos Bendrijos objektas.

(9) Šio reglamento tikslų įgyvendinimas gali būti veiksmingai pasiektas bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis. Šiuo atveju šio reglamento nuostatos ir jo įgyvendinimo taisyklės gali būti pritaikomos per susitarimus, kuriuos Bendrija sudaro su trečiosiomis šalimis. Kai tokių susitarimų nėra, valstybėms narėms vis tiek turėtų būti leista, priklausomai nuo atitinkamos Bendrijos kontrolės, pripažinti trečiosios šalies patvirtinimus, suteiktus užsienio kilmės produktams, dalims ir prietaisams, organizacijoms ir personalui.

⁽¹⁾ OL C 154 E, 2001 5 29, p. 1.

⁽²⁾ OL C 221, 2001 8 7, p. 38.

⁽³⁾ 2001 m. rugsėjo 5 d. pareikšta Europos Parlamento nuomonė (OL C 72 E, 2002 3 21, p. 146), 2001 m. gruodžio 19 d. išreikšta Tarybos bendroji pozicija (OL C 58 E, 2002 3 5, p. 44) ir 2002 m. balandžio 9 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje). 2002 m. birželio 18 d. Tarybos sprendimas.

- (10) Būtina priimti atitinkamas priemones, siekiant užtikrinti reikiamą slaptų duomenų apsaugą ir tuo pat metu teikti visuomenei atitinkamą informaciją, susijusią su civilinės aviacijos saugos lygiu ir aplinkos apsauga šioje srityje, atsižvelgiant į 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais ⁽¹⁾ bei su atitinkamais nacionalinės teisės aktais.
- (11) Būtina geriau planuoti veiklą visose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, todėl tam tikras užduotis, kurios šiuo metu yra atliekamos Bendrijos ar nacionaliniu lygiu, turėtų atlikti specializuota ekspertų įstaiga. Todėl reikia dabartinėje Bendrijos institucinėje struktūroje ir įgaliojimų pusiausvyroje įkurti Europos aviacijos saugos agentūrą, kuri yra techniškai nepriklausoma ir turi teisinį, administracinį bei finansinį savarankiškumą. Tuo tikslu būtina ir tikslinga, kad ji būtų Bendrijos institucija, turinti juridinio asmens statusą ir vykdanči gyvendinimo įgaliojimus, jai suteiktus šiuo reglamentu.
- (12) Siekiant tinkamai padėti Bendrijai, Agentūrai turėtų būti leidžiama plėtoti savo kompetenciją, susijusią su visais civilinės aviacijos saugos ir aplinkos apsaugos aspektais, kuriuos apima šis reglamentas. Ji turėtų padėti Komisijai rengiant būtinus teisės aktus ir talkinti valstybėms narėms bei pramonei juos įgyvendinant. Ji turėtų būti pajėgi leisti sertifikavimo specifikacijas ir konsultacinę medžiagą bei pateikti technines išvadas ir išduoti reikiamus pažymėjimus, taip pat ji turėtų padėti Komisijai atlikti šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymo monitoringą; užduotims vykdyti jai turėtų būti suteikiami reikiami įgaliojimai.
- (13) Komisijai ir valstybėms narėms turėtų būti atstovaujama Valdandžioje taryboje siekiant veiksmingai kontroliuoti Agentūros funkcijas. Šiai Tarybai turėtų būti patikėti reikiami įgaliojimai biudžetui sudaryti, jo vykdymui patikrinti, atitinkamoms finansinėms taisyklėms priimti, aiškiai darbo tvarkai, pagal kurią Agentūra priima sprendimus, nustatyti ir vykdančiajam direktoriui paskirti. Be to, tikslinga, kad Agentūrai būtų leidžiama vadovauti tyrimams ir organizuoti atitinkamą koordinavimą su Komisija ir valstybėmis narėmis. Pageidautina, kad Agentūra padėtų Bendrijai ir valstybėms narėms tarptautinių santykių srityje, įskaitant taisyklių suderinimą, patvirtinimų pripažinimą ir techninį bendradarbiavimą, ir kad jai būtų suteikta teisė užmegzti atitinkamus santykius su trečiųjų šalių aviacijos institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis klausimuose, kuriems taikomas šis reglamentas.
- (14) Visuomenės interesai reikalauja, kad su sauga susijusi Agentūros veikla būtų paremta nepriklausoma kompetencija, griežtai taikant šį reglamentą ir Komisijos priimtas jo įgyvendinimo taisykles. Tuo tikslu visus su sauga susijusius Agentūros sprendimus turėtų priimti jos vykdančiasis direktorius, kuriam turėtų būti paliekamas didelis lankstumas konsultuojantis ir organizuojant Agentūros darbą. Tačiau, kai Agentūra turi parengti bendrojo pobūdžio taisyklių projektą, kurį įgyvendina nacionalinės valdžios institucijos, į sprendimų formavimo procesą turėtų būti įtraukiamos ir valstybės narės.
- (15) Būtina užtikrinti, kad šalys, kurioms Agentūros sprendimai turi poveikį, turėtų reikiamas teisių gynimo priemones, kurios būtų pritaikytos ypatingam aviacijos srities pobūdžiui. Turėtų būti nustatytas atitinkamas apeliacinis mechanizmas, kad vykdančiojo direktoriaus sprendimus būtų galima apskusti specializuotai Apeliacinei tarybai, kurios sprendimus savo ruožtu svarsto Teisingumo Teismas.
- (16) Siekiant užtikrinti visišką Agentūros savarankiškumą ir nepriklausomybę, jai turėtų būti skiriamas nepriklausomas biudžetas, kurio pajamas iš esmės sudaro Bendrijos įnašai ir sistemos vartotojų sumokėti mokesčiai. Bendrijos biudžetinė procedūra turėtų būti taikoma tol, kol nagrinėjama bendrijos parama ir kitos subsidijos, skiriamos Europos Sąjungos bendrajam biudžetui. Šąskaitų auditą turėtų atlikti Audito Rūmai.
- (17) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį naudojimosi Komisijai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾.
- (18) Kadangi siūlomo veiksmo tikslų, būtent bendrųjų taisyklių nustatymo ir vienodo jų taikymo civilinės aviacijos saugos ir aplinkos apsaugos srityje, valstybės narės negali deramai pasiekti, todėl gali, dėl šio reglamento taikymo Europos mastu, šie tikslai būti geriau pasiekiami Bendrijos lygiu, Bendrija gali priimti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal proporcingumo principą, nustatytą tame straipsnyje, šis reglamentas neapima daugiau nei yra būtina siekiant šių tikslų.
- (19) Prieš įsteigiant vietinius Agentūros biurus, turėtų būti nustatytos bendrosios taisyklės, aiškiai nurodančios, kokie reikalavimai turi būti patenkinami ir kokį indėlį turi įnešti suinteresuotoji valstybė narė.
- (20) Buvo pripažinta, kad turėtų būti įtraukiamos Europos šalys, kurios nėra Europos Sąjungos narės, tam, kad būtų užtikrintas visos Europos matmuo siekiant palengvinti civilinės aviacijos saugos gerinimą Europoje. Europos šalys, sudarę su Bendrija susitarimus priimti ir taikyti Bendrijos acquis šio reglamento taikymo srityje, turėtų prisijungti prie jos darbo pagal šiuose susitarimuose numatytas sąlygas.
- (21) Bendrasis tikslas, kad valstybių narių funkcijų ir uždavinių, įskaitant ir tuos, kurie atsirado dėl bendradarbiavimo per Jungtinę aviacijos tarnybą, perdavimas Agentūrai turėtų būti atliktas efektyviai, nė kiek nesumažinant dabartinio aukšto saugos lygio ir be jokio neigiamo poveikio sertifikavimo planams. Atitinkamos priemonės turi būti priimtos reikiamam perdavimui atlikti.
- (22) Šis reglamentas nustato atitinkamas ir išsamias bendrąsias nuostatas aviacijos produktams aplinkos apsaugos

⁽¹⁾ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

atžvilgiu sertifikuoti, taip pat sąvokas ir bendrųjų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos įgyvendinimą civilinės aviacijos srityje. Todėl 1979 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 80/51/EEB dėl ikigarsinių orlaivių triukšmo skleidimo ribojimo ⁽¹⁾ ir 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje ⁽²⁾ II priedas turėtų būti tinkamu laiku panaikinti, nepažeidžiant pagal šiuos teisės aktus jau atlikto produktų, asmenų ir organizacijų sertifikavimo.

- (23) Šis reglamentas bus taikomas visoms kitoms sritims, susijusioms su civilinės aviacijos sauga, remiantis ateityje pagal Sutartį teikiamais siūlymais,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

PRINCIPAI

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas:
  - a) aviacijos produktų, dalių ir prietaisų projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir eksploatacija, taip pat darbuotojams ir organizacijoms, užsiimančioms šių produktų, dalių ir prietaisų projektavimu, gamyba ir technine priežiūra;
  - b) darbuotojams ir organizacijoms, eksploatuojantiems orlaivius.
2. Šis reglamentas netaikomas, kai 1 dalyje nurodyti produktai, dalys, prietaisai, darbuotojai ir organizacijos yra naudojami karinėms, muitinės, policijos ar panašioms paslaugoms teikti. Valstybės narės įsipareigoja užtikrinti, kad į šias paslaugas tinkamai atsižvelgiama tiek, kiek jos yra naudingos siekiant šio reglamento tikslų.

2 straipsnis

Tikslai

1. Pagrindinis šio reglamento tikslas – pasiekti ir išlaikyti aukštą vienodą civilinės aviacijos saugos lygį Europoje.

⁽¹⁾ OL L 18, 1980 1 24, p. 26. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 83/206/EEB (OL L 117, 1983 5 4, p. 15).

⁽²⁾ OL L 373, 1991 12 31, p. 4. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2871/2000 (OL L 333, 2000 12 29, p. 47).

2. Papildomi tikslai srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, yra:

- a) užtikrinti aukštą vienodą aplinkos apsaugos lygį;
- b) sudaryti sąlygas laisvam prekių, asmenų ir paslaugų judėjimui;
- c) skatinti priežiūros ir sertifikavimo procesų rentabilumą ir vengti dvigubavimo nacionaliniu ir Europos lygiu;
- d) padėti valstybėms narėms vykdyti pagal Čikagos konvenciją priimtus įsipareigojimus, nustatant pagrindą vienodam jos nuostatų supratimui bei įgyvendinimui ir užtikrinant, kad į jos nuostatas šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse tinkamai atsižvelgiama;
- e) skatinti Bendrijos ketinimus dėl civilinės aviacijos saugos standartų ir taisyklių visame pasaulyje, užmezgant atitinkamą bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis.

3. Priemonės 1 ir 2 dalyse nurodytiems tikslams siekti yra:

- a) visų reikiamų teisės aktų rengimas, priėmimas ir vienodas taikymas;
- b) pažymėjimų, licencijų, patvirtinimų ir kitų dokumentų, suteiktų produktams, darbuotojams ir organizacijoms pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles, pripažinimas nekeliant jiems papildomų reikalavimų;
- c) nepriklausomos Europos aviacijos saugos agentūros įkūrimas;
- d) nacionalinių aviacijos institucijų ir Agentūros visų teisės aktų vienodas įgyvendinimas srityse, už kurias jos yra atsakingos.

3 straipsnis

Apibrėžimai

Šiame reglamente:

- a) „nuolatinė priežiūra“ – užduotys, atliekamos patvirtinti, kad sąlygos, pagal kurias buvo išduotas pažymėjimas, jo galiojimo laikotarpiu bet kuriuo metu vykdomos toliau, taip pat visų saugos priemonių ėmimasis;
- b) „Čikagos konvencija“ – Tarptautinė civilinės aviacijos konvencija ir jos priedai, pasirašyti Čikagoje 1944 m. gruodžio 7 d.;
- c) „produktas“ – orlaivis, variklis arba oro sraigtas;

- d) „dalys ir prietaisai“ – visi prietaisai, įrenginiai, mechanizmai, dalys, aparatai, priklausiniai ar priedai, įskaitant ryšių įrangą, kurie yra naudojami ar skirti naudoti eksploatuojant ar kontroliuojant orlaivį skrydžio metu ir yra įrengti lėktuvo viduje ar prie jo pritvirtinti. Tai apima ir lėktuvo sklandmenų, variklio ar oro sraigto dalis;
- e) „sertifikavimas“ – bet kokios formos pripažinimas, kad produktas, dalis ar prietaisas, organizacija ar asmuo atitinka galiojančius reikalavimus, įskaitant šio reglamento nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles, taip pat atitinkamo pažymėjimo, patvirtinančio šį atitikimą, išdavimas;
- f) „kompetentinga organizacija“ – įstaiga, kuri, Agentūros kontroliuojama ir esanti jos atsakomybėje, gali atlikti sertifikavimą;
- g) „pažymėjimas“ – patvirtinimas, licencija ar kitas dokumentas, išduotas kaip sertifikavimo rezultatas.

II SKYRIUS

ESMINIAI REIKALAVIMAI

4 straipsnis

Pagrindiniai principai ir taikymas

1. Orlaisis, įskaitant visus įrengtus produktus, dalis ir prietaisus, kurie yra:
- a) suprojektuoti ar pagaminti organizacijos, kuriai Agentūra ar šalis narė teikia saugos priežiūrą, arba
- b) registruoti valstybėje narėje, arba
- c) registruoti trečiojoje šalyje ir naudojami operatoriaus, kuriam viena iš valstybių narių teikia eksploatavimo priežiūrą,

atitinka šį reglamentą, išskyrus jei jų kontrolinė saugos priežiūra nebuvo perduota trečiajai šaliai ir jų nenaudoja Bendrijos operatorius.

2. II priede nurodytiems orlaiviams 1 dalis netaikoma.

3. Šis reglamentas neturi jokio poveikio trečiųjų šalių teisėms, kaip nurodyta tarptautinėse konvencijose, ypač Čikagos konvencijoje.

5 straipsnis

Tinkamumas skrydžiams

1. 4 straipsnio 1 dalyje nurodyti orlaiviai atitinka pagrindinius tinkamumo skrydžiams reikalavimus, nurodytus I priede.

2. Valstybėje narėje registruoto orlaivio ir jame įmontuotų produktų, dalių ir prietaisų atitikimas yra nustatomas pagal toliau išvardytus kriterijus:

- a) produktai turi tam tipui išduotą pažymėjimą. Tipo pažymėjimas ir pakeitimų šiam tipo pažymėjimui gauti sertifikavimas, įskaitant papildomus tipo pažymėjimus, yra išduodami, kai paraiškos pateikėjas įrodo, kad produktas atitinka 15 straipsnyje nurodytus tipo sertifikavimo pagrindus, nustatytus siekiant užtikrinti 1 straipsnyje nurodytų pagrindinių reikalavimų atitikimą, ir neturi požymių ar savybių, dėl kurių jo eksploatacija taptų nesaugi. Tipo pažymėjimas taikomas produktui, įskaitant visas jame įmontuotas dalis ir prietaisus;
- b) dalims ir prietaisams gali būti išduodami tam tikri pažymėjimai, kai įrodoma, kad jie atitinka išsamią tinkamumo skrydžiams specifikaciją, nustatytą siekiant užtikrinti atitikimą 1 straipsnyje nurodytiems pagrindiniams reikalavimams;
- c) kiekvienam orlaiviui išduodamas individualus tinkamumo skrydžiams pažymėjimas, kai įrodoma, kad jis atitinka tipo konstrukciją, patvirtintą jo tipo pažymėjime, ir kad atitinkami dokumentai, patikrinimai ir bandymai įrodo, kad orlaivio būklė tinkama saugiai eksploatuoti. Šis tinkamumo skrydžiams pažymėjimas galioja tol, kol jis nėra sustabdytas, panaikintas arba apribotas, ir tol, kol orlaivio techninė priežiūra atliekama laikantis pagrindinių reikalavimų, susijusių su I priedo 1.d punkte nustatytu tolesniu tinkamumu skrydžiams, ir 4 dalyje nurodytų įgyvendinimo taisyklių;
- d) už produktų, dalių ir prietaisų projektavimą, gamybą ir techninę priežiūrą atsakingos organizacijos įrodo, kad yra pajėgios ir turi priemonių savo išpareigojimams, susijusiems su jų teisėmis, vykdyti. Jei nenusprendžiama kitaip, jų pajėgumas ir priemonės pripažįstamos išduodant organizacijos patvirtinimą. Patvirtintai organizacijai suteiktos teisės ir patvirtinimo taikymo sritis nustatomos patvirtinimo sąlygose.

Papildomai:

- e) gali būti reikalaujama, kad už produkto, dalies ar prietaiso išleidimą po techninės priežiūros atsakingi darbuotojai turėtų atitinkamą pažymėjimą („darbuotojo pažymėjimą“);
- f) techninės priežiūros specialistų rengimo organizacijų pajėgumas vykdyti išpareigojimus, susijusius su jų teise išduoti pažymėjimus, nurodytus e punkte, gali būti pripažįstamas išduodant patvirtinimą.

3. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalies:

- a) leidimas skristi gali būti išduodamas, kai įrodoma, kad orlaivis gali saugiai atlikti pagrindinį skrydį. Jis išduodamas su atitinkamais apribojimais, ypač siekiant užtikrinti trečiųjų šalių saugą;
- b) tinkamumo skrydžiams riboto galiojimo pažymėjimas gali būti išduodamas orlaiviui, kuriam nebuvo išduotas tipo

pažymėjimas pagal 2 dalies a punktą. Šiuo atveju įrodoma, kad orlaivis atitinka konkrečias tinkamumo skrydžiams specifikacijas ir nukrypimai nuo pagrindinių reikalavimų, nurodytų 1 dalyje, vis tiek užtikrina pakankamą saugumą atsižvelgiant į paskirtį. Orlaiviai, tinkantys šiems riboto galiojimo pažymėjimams, ir šių orlaivių naudojimo apribojimai nustatomi pagal 4 dalyje nurodytas įgyvendinimo taisykles;

c) kai tam tikras skaičius to paties tipo orlaivių, galinčių gauti tinkamumo skrydžiams riboto galiojimo pažymėjimą, patvirtina, riboto galiojimo tipo pažymėjimas gali būti išduodamas ir atitinkamo tipo sertifikavimo pagrindas parengiamas.

4. Pagal 54 straipsnio 3 dalyje nustatytą tvarką Komisija priima šio straipsnio įgyvendinimo taisykles, ypač aiškiai apibūdindama:

a) produktui taikomo tipo sertifikavimo pagrindo parengimo ir pranešimo apie jį pareiškėjui sąlygas;

b) dalims ir prietaisams taikomos išsamios tinkamumo skrydžiams specifikacijos parengimo ir pranešimo apie ją pareiškėjui sąlygas;

c) tinkamumo skrydžiams riboto galiojimo pažymėjimui gauti tinkamam orlaiviui taikomų konkrečių tinkamumo skrydžiams specifikacijų parengimo ir pranešimo apie ją pareiškėjui sąlygas;

d) privalomos informacijos skelbimo ir skleidimo, siekiant užtikrinti produktų nuolatinį tinkamumą skrydžiams, sąlygas;

e) tipo pažymėjimų, riboto galiojimo tipo pažymėjimų, tipo pažymėjimų pakeitimų patvirtinimų, tinkamumo skrydžiams individualių pažymėjimų, tinkamumo skrydžiams riboto galiojimo pažymėjimų, leidimų skristi ir produktų, dalių ar prietaisų pažymėjimų išdavimo, priežiūros, pakeitimų juose, sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant:

i) šių pažymėjimų galiojimo trukmės ir pažymėjimų galiojimo pratęsimo, kai nustatyta ribota galiojimo trukmė, sąlygas;

ii) leidimų skristi išdavimui taikomus apribojimus. Šie apribojimai turėtų ypač sietis su:

- skrydžio paskirtimi,
- skrydžiui naudojama oro erdve,
- orlaivio igulos kvalifikacija,
- asmenų, nepriklausančių orlaivio igulai, vežimu;

iii) orlaivius, tinkančius tinkamumo skrydžiams riboto galiojimo pažymėjimams gauti, ir susijusius apribojimus;

f) organizacijų patvirtinimų, reikalaujamų pagal 2 dalies d ir f punktus, išdavimo, tvirtinimo, pakeitimų juose, sustabdymo arba panaikinimo sąlygas ir sąlygas, kurioms esant šių pažymėjimų prašyti nereikia;

g) darbuotojo pažymėjimų, reikalaujamų pagal 2 dalies e punktą, išdavimo, tvirtinimo, pakeitimų juose, sustabdymo arba panaikinimo sąlygas;

h) pažymėjimų turėtojų išipareigojimus;

i) kaip įrodoma, kad 1 dalyje nurodytas orlaivis, kuriam netaikomos 2 ir 3 dalys, atitinka pagrindinius reikalavimus.

5. Nustatydamas 4 dalyje nurodytas įgyvendinimo taisykles, Komisija ypač pasirūpins, kad jos:

a) atspindėtų naujausius mokslo pasiekimus ir geriausią patirtį tinkamumo skraidyti srityje;

b) atsižvelgtų į pasiekimų ir geriausios praktikos būklę tinkamumo skrydžiams srityje;

c) leistų nedelsiant reaguoti į nustatytas avarijų ir pavojingų incidentų priežastis.

6 straipsnis

Pagrindiniai reikalavimai aplinkos apsaugai

1. Produktai, dalys ir prietaisai atitinka aplinkos apsaugos reikalavimus, esančius 1999 m. lapkričio mėn. išleistame Čikagos konvencijos 16 priede, išskyrus jo priedėlius.

2. Pagal 54 straipsnio 3 dalyje nustatytą tvarką šio straipsnio 1 dalis, siekiant suderinti su vėlesniais Čikagos konvencijos ir jos priedų pakeitimais, kurie įsigalioja priėmus šį reglamentą bei taikomi visose valstybėse narėse, gali būti pritaikoma tiek, kiek šie pritaikymai nepraplečia šio reglamento taikymo srities.

3. Komisija nurodo 1 dalies taikymo taisykles, naudodamasi, kai reikia, 1 dalyje minėtų priedų turiniu, pagal 54 straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką.

7 straipsnis

Orlaivių skrydžiai ir orlaivių įgulų licencijavimas

Atsižvelgiant į pagrindinius principus, taikomumo ir pagrindinių reikalavimų sritims, kurioms taikomas 1 straipsnio 1 dalies b punktas, Komisija kiek galima greičiau pateikia siūlymus Europos Parlamentui ir Tarybai.

8 straipsnis

Pažymėjimų pripažinimas

1. Valstybės narės, be tolesnių techninių reikalavimų ir įvertinimo, pripažįsta pagal šį reglamentą išduotus pažymėjimus. Kai pirmasis pripažinimas turi tam tikrą paskirtį ar kelias paskirtis, visi paskesni pripažinimai taikomi tik tai pačiai paskirčiai (paskirtims).

2. Iki įgyvendinimo taisyklių, nurodytų 5 straipsnio 4 dalyje, priėmimo, ir nepažeidžiant 57 straipsnio 2 dalies, pažymėjimai, kurie negali būti išduodami pagal šį reglamentą, gali būti išduodami remiantis galiojančiais nacionalinės teisės aktais.

9 straipsnis

Trečiosios šalies patvirtinimo pripažinimas

1. Nukrypdamas nuo šio reglamento nuostatų ir priimtų jo įgyvendinimo taisyklių, Agentūra ar valstybės narės aviacijos institucija gali išduoti pažymėjimus, remdamasi trečiosios šalies aviacijos institucijos išduotais pažymėjimais, kaip numatyta Bendrijos ir šios trečiosios šalies susitarimuose dėl pripažinimo.

2. a) Kai nėra Bendrijos sudaryto susitarimo, valstybė narė ar Agentūra gali išduoti pažymėjimus, remdamasi pažymėjimais, išduotais kompetentingų trečiosios šalies valdžios institucijų, taikant susitarimą, kurį, prieš įsigaliojant susijusioms šio reglamento nuostatoms, sudarė valstybė narė su trečiaja šalimi ir pranešė apie jį Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Agentūra taip pat gali išduoti šiuos pažymėjimus valstybėms narėms, taikydama susitarimą, kurį viena iš valstybių narių sudarė su atitinkama trečiaja šalimi;

b) jei Komisija mano, kad:

— valstybės narės ir trečiosios šalies susitarimo nuostatos neužtikrintų tokio saugos lygio, kuris būtų lygiavertis šiuo reglamentu ir jo įgyvendinimo taisyklėmis apibrėžtam lygiui, ir (arba)

— tokia sutartis valstybėse narėse būtų skirtingai traktuojama ir neduotų pagrindo saugai ar prieštarauja Bendrijos užsienio politikai trečiosios šalies atžvilgiu,

ji gali pagal 54 straipsnio 2 dalyje numatytą tvarką pareikalauti, kad atitinkama valstybė narė pakeistų susitarimą arba sustabdytų jo taikymą, arba denonsuotų jį, remiantis Sutarties 307 straipsniu;

c) įsigaliojus susitarimui tarp Bendrijos ir atitinkamos trečiosios šalies, valstybė narė kaip galima greičiau imasi reikiamų priemonių susitarimams denonsuoti tais klausimais, kuriems taikomas šis pastarasis susitarimas.

10 straipsnis

Lankstumo nuostatos

1. Šio reglamento nuostatos ir priimtose jo įgyvendinimo taisyklėse netrukdo valstybėms narėms nedelsiant reaguoti į saugos problemas, susijusias su produktu, asmeniu ar organizacija, kuriems taikomos šio reglamento nuostatos.

Jeigu saugos problema yra rezultatas:

a) nepakankamo saugos lygio, kurį lemia šio reglamento taikymas, ar

b) šio reglamento ar jo įgyvendinimo taisyklių trūkumą,

valstybė narė nedelsdama praneša Agentūrai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie tai, kokių dėl to ėmėsi priemonių, ir nurodo jų priežastis.

2. Pagal 54 straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką Komisija nusprendžia, ar nepakankamas saugos lygis, šio reglamento ar jo įgyvendinimo taisyklių trūkumai pateisina pagal 1 dalį priimtų priemonių nuolatinį taikymą. Šiuo atveju ji taip pat imasi reikiamų priemonių susijusiai taisyklei pakeisti. Jei manoma, kad valstybės narės taikomos priemonės yra nepagrįstos, valstybė narė atitinkamą priemonę atšaukia arba pakeičia.

3. Valstybės narės gali atleisti nuo šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklėse nustatytų esminių reikalavimų esant nenumatytoms neatidėliotinoms eksploataavimo aplinkybėms arba ribotoms trukmės eksploataavimo poreikiui, jei tai neturi neigiamo poveikio saugos lygiui. Agentūrai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie tokius atleidimus pranešama kaip galima greičiau, kai tik tokie atleidimai tampa pasikartojančiais arba jie suteikiami ilgesniam kaip dviejų mėnesių laikotarpiui.

4. Kai priemonės, kurių nusprendžia imtis valstybė narė, yra mažiau ribojančios negu taikomos Bendrijos nuostatos, Komisija ištiria, ar išimtytis atitinka šio reglamento bendrosios saugos tikslą arba bet kurią kitą Bendrijos teisės taisyklę. Jei suteiktos išimtytis neatitinka šio reglamento bendrosios saugos tikslų arba

kitų Bendrijos teisės taisyklių, Komisija priima sprendimą pagal 54 straipsnio 4 dalyje numatytą tvarką. Šiuo atveju valstybė narė atšaukia išimtį.

5. Kai apsaugos lygis, lygiavertis tokiam, kuris yra pasiekiamas taikant 5 ir 6 straipsnių įgyvendinimo taisykles, gali būti pasiektas kitomis priemonėmis, valstybės narės gali, nediskriminuodamos dėl pilietybės, suteikti patvirtinimą, nukrypstantį nuo šių įgyvendinimo taisyklių. Šiuo atveju atitinkama valstybė narė praneša Komisijai apie ketinimą suteikti tokį patvirtinimą ir pateikia priežastis, įrodančias, kodėl reikia nukrypti nuo atitinkamos taisyklės, taip pat sąlygas, nustatytas užtikrinti, kad yra pasiekiamas lygiavertis apsaugos lygis.

6. Komisija, gavusi valstybės narės pranešimą pagal 5 dalį, per tris mėnesius inicijuoja 54 straipsnio 3 dalyje nurodytą procedūrą, kad nuspręstų, ar patvirtinimas, pasiūlytas pagal 5 dalį, tenkina šioje dalyje nustatytas sąlygas ir gali būti suteiktas. Tokiu atveju apie savo sprendimą ji praneša visoms valstybėms narėms, kurioms taip pat suteikiama teisė taikyti šią priemonę. 8 straipsnio nuostatos taikomos svarstomai priemonei. Siekiant atspindėti šią priemonę, susijusios įgyvendinimo taisyklės taip pat gali būti keičiamos, naudojant skaidrias procedūras pagal 43 straipsnį.

11 straipsnis

Informacijos tinklas

1. Komisija, Agentūra ir nacionalinės aviacijos institucijos keičiasi visa joms prieinama informacija apie šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymą. Organizacijoms, kurioms patikėtas civilinės aviacijos avarijų ir incidentų tyrimas arba įvykių analizė, suteikiama teisė prieiti prie šios informacijos.

2. Nepažeisdama visuomenės teisės susipažinti su Komisijos dokumentais, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1049/2001, pagal 54 straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką Komisija priima priemones šio straipsnio 1 dalyje nurodytai informacijai suinteresuotoms šalims skleisti Komisijos iniciatyva. Šios priemonės, kurios gali būti bendros ar individualios, remiasi poreikiu:

- a) teikti asmenims ir organizacijoms informaciją, kuri jiems reikalinga aviacijos saugai gerinti;
- b) riboti informacijos sklaidimą, kiek tai griežtai reikalaujama dėl jos vartotojų tikslų, siekiant užtikrinti atitinkamą šios informacijos slaptumą.

3. Nacionalinės aviacijos institucijos pagal savo nacionalinės teisės aktus imasi reikiamų priemonių atitinkamam informacijos, jų gautos taikant 1 dalį, slaptumui užtikrinti.

4. Siekdama informuoti visuomenę apie bendrą saugos lygį, Agentūra kiekvienais metais skelbia saugos apžvalgą.

III SKYRIUS

EUROPOS AVIACIJOS SAUGOS AGENTŪRA

I SKIRSNIS

UŽDAVINIAI

12 straipsnis

Agentūros steigimas ir funkcijos

1. Siekiant įgyvendinti šį reglamentą, įsteigiama Europos aviacijos saugos agentūra, toliau vadinama – Agentūra.
2. Siekiant užtikrinti tinkamą civilinės aviacijos saugos funkcionavimą ir plėtrą, Agentūra:
  - a) imasi visų uždavinių ir rengia nuomonę visais klausimais, kuriems taikoma 1 straipsnio 1 dalis;
  - b) padeda Komisijai ruošiant priemones, kurių bus imamasi šiam reglamentui įgyvendinti. Kai jos apima technines taisykles, ypač su konstrukciniais, projektavimo ir veiklos aspektais susijusias taisykles, Komisija negali pakeisti jų turinio be išankstinio suderinimo su Agentūra. Agentūra taip pat teikia Komisijai reikiamą techninę, mokslinę ir administracinę paramą jos uždaviniams vykdyti;
  - c) imsi reikiamų priemonių savo įgaliojimų, kuriuos jai suteikia šis reglamentas arba kiti Bendrijos teisės aktai, ribose;
  - d) vadovauja patikrinimams ir tyrimams, būtiniams savo uždaviniams vykdyti;
  - e) savo kompetencijos srityse valstybių narių vardu vykdo funkcijas ir užduotis, priskirtas joms galiojančių tarptautinių konvencijų, ypač Čikagos konvencijos.

13 straipsnis

Agentūros priemonės

Agentūra prireikus:

- a) reiškia nuomones, skirtas Komisijai;

- b) leidžia sertifikavimo specifikacijas, įskaitant tinkamumo skrydžiams kodeksus ir priimtinas laikymosi priemones, taip pat visą rekomendacinę medžiagą, skirtą šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymui;
- c) priima atitinkamus sprendimus, skirtus 15, 45 ir 46 straipsniams taikyti.

14 straipsnis

Nuomonės, sertifikavimo specifikacijos ir rekomendacinė medžiaga

1. Siekdama padėti Komisijai ruošti pasiūlymus dėl pagrindinių principų, taikomumo ir esminių reikalavimų, kurie bus pateikiami Europos Parlamentui ir Tarybai, ir priimti įgyvendinimo taisykles, Agentūra ruošia jų projektus. Šiuos projektus kaip nuomones Agentūra pateikia Komisijai.

2. Pagal 43 straipsnį ir Komisijos priimtas įgyvendinimo taisykles Agentūra parengia:

- a) sertifikavimo specifikacijas, įskaitant tinkamumo skrydžiams kodeksus ir priimtinas laikymosi priemones, ir
- b) rekomendacinę medžiagą,

kurios bus naudojamos sertifikavimo procese.

Šie dokumentai atspindi pasiekimų ir geriausios praktikos lygį atitinkamose srityse bei yra atnaujinami atsižvelgiant į pasaulinės aviacijos patirtį paslaugų srityje ir mokslo bei technikos pažangą.

15 straipsnis

Tinkamumo skrydžiams ir aplinkos apsaugos sertifikavimas

1. 4 straipsnio 1 dalyje nurodytiems produktams, dalims ir prietaisams Agentūra, kai taikoma Čikagos konvencija ir kaip nurodyta joje ar jos prieduose, valstybių narių vardu vykdyti funkcijas ir užduotis valstybės, kurioje vykdomi projektavimo, gamybos ar registracijos darbai, kai tai susiję su projektavimo patvirtinimu. Tuo tikslu ji ypač:

- a) visiems produktams, kuriems reikalingas tipo pažymėjimas ar pakeitimas tipo pažymėjime, parengia ir paskelbia tipo sertifikavimo pagrindą. Sertifikavimo pagrindą sudaro galiojantis tinkamumo skrydžiams kodeksas, nuostatos, kurioms buvo priimtas lygiavertis saugos lygis, ir konkrečios išsamios techninės specifikacijos, būtinos, kai tam tikro produkto projektinės savybės ar naudojimo patirtis padaro netinkamą arba nepakankamą kurią nors tinkamumo skrydžiams kodekso nuostatą užtikrinti suderinamumui su esminiais reikalavimais;

b) kiekvienam produktui, kuriam prašoma tinkamumo skrydžiams riboto galiojimo pažymėjimo, parengia ir paskelbia konkrečias tinkamumo skrydžiams specifikacijas;

c) kiekvienai daliai ar prietaisui, kuriam prašoma pažymėjimo, parengia ir paskelbia išsamias tinkamumo skrydžiams specifikacijas;

d) kiekvienam produktui, kuriam pagal 6 straipsnį reikalaujama aplinkos apsaugos sertifikavimo, parengia ir paskelbia atitinkamus aplinkos apsaugos reikalavimus;

e) pati, per nacionalines aviacijos institucijas ar kvalifikuotas organizacijas atlieka technines patikras, susijusias su produktų, dalių ir prietaisų sertifikavimu;

f) išduoda atitinkamus tipo pažymėjimus ar atlieka susijusius pakeitimus;

g) išduoda pažymėjimus dalims ir prietaisams;

h) išduoda atitinkamus aplinkos apsaugos pažymėjimus;

i) pakeičia, sustabdo arba panaikina susijusį pažymėjimą, kai sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, daugiau netenkinamos arba jei pažymėjimą turintis juridinis ar fizinis asmuo nevykdo šiuo reglamentu ar jo įgyvendinimo taisyklėmis jam skirtų įpareigojimų;

j) užtikrina nuolatines tinkamumo skrydžiams funkcijas, susijusias su produktais, dalimis ir prietaisais, kuriems ji išdavė pažymėjimus, įskaitant neatidėliojamą reagavimą į saugos problemą ir galiojančios privalomosios informacijos skelbimą ir skleidimą.

2. Organizacijų atžvilgiu Agentūra:

a) pati, per nacionalines aviacijos institucijas ar kvalifikuotas organizacijas atlieka organizacijų, kurioms teikia pažymėjimus, patikrinimus ir auditus;

b) išduoda ir atnaujinama pažymėjimus:

i) projektavimo organizacijoms ar

ii) gamybos organizacijoms, įsikūrusioms valstybės narės teritorijoje, jei to pageidauja atitinkama valstybė narė, arba

iii) gamybos ir techninės priežiūros organizacijoms, įsikūrusioms už valstybės narės teritorijos ribų;

c) pakeičia, sustabdo arba panaikina susijusį pažymėjimą, kai sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, daugiau netenkinamos, arba jei atitinkama organizacija nevykdo šiuo reglamentu ar jo įgyvendinimo taisyklėmis jai skirtų įpareigojimų.

*16 straipsnis***Taisyklių taikymo kontrolė**

1. Agentūra atlieka normatyvinius patikrinimus srityse, kurioms taikoma 1 straipsnio 1 dalis, siekdama kontroliuoti, kaip nacionalinės aviacijos institucijos taiko šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles, ir pateikia ataskaitą Komisijai.

2. Atsižvelgdama į 2 straipsnyje nustatytus tikslus, Agentūra atlieka techninius tyrimus šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių veiksmingam taikymui kontroliuoti.

3. Agentūra konsultuojasi ir Komisijai pateikia savo nuomonę dėl 10 straipsnio taikymo.

4. Agentūros darbo metodai 1, 2 ir 3 dalyse nurodytoms užduotims vykdyti priklausys nuo reikalavimų, priimtų pagal 54 straipsnio 2 dalyje nurodytą tvarką ir atsižvelgiant į 43 ir 44 straipsniuose išdėstytus principus.

*17 straipsnis***Tyrimai**

1. Nepažeisdama Bendrijos teisės aktų, Agentūra gali plėtoti ir finansuoti tyrimus tol, kol jie yra griežtai susiję su veiklos jos kompetencijos srityje gerinimu.

2. Agentūra koordinuoja savo tyrimų ir taikomąją veiklą su Komisijos ir valstybių narių atliekama veikla, siekdama užtikrinti, kad politika ir veikla būtų abipusiškai suderintos.

3. Agentūros finansuojamų tyrimų rezultatai yra skelbiami, jei ji nepriskiria jų slaptos informacijos kategorijai.

*18 straipsnis***Tarptautiniai santykiai**

1. Agentūra padeda Bendrijai ir valstybėms narėms jų santykiuose su trečiosiomis šalimis pagal atitinkamus Bendrijos teisės aktus. Ypač ji padeda derinant taisykles ir abipusį pripažinimą dėl patvirtinimų, liudijančių pakankamą taisyklių taikymą.

2. Pagal atitinkamas Sutarties nuostatas Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų, kompetentingų klausimuose, kuriems taikomas šis reglamentas, aviacijos institucijomis veikiančių susitarimų, sudarytų su tomis institucijomis, ribose.

3. Agentūra padeda valstybėms narėms laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, ypač priimtų pagal Čikagos konvenciją.

II SKIRSNIS

VIDINĖ STRUKTŪRA*19 straipsnis***Teisinis statusas, buvimo vieta, vietiniai biurai**

1. Agentūra yra Bendrijos institucija. Ji yra juridinis asmuo.
2. Visose valstybėse narėse Agentūra turi didžiausios apimties teisnumą, pagal jų įstatymus suteikiamą juridiniams asmenims. Ji be kita ko gali įsigyti ir valdyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir būti šalis teismo procesuose.
3. Valstybėms narėms leidus, Agentūra gali įkurti jose savo biurus.
4. Agentūrai atstovauja jos vykduantysis direktorius.

*20 straipsnis***Personalas**

1. Europos Bendrijų pareigūnų personalo nuostatai, Europos Bendrijų kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos ir Europos Bendrijų institucijų kartu priimtose šių Personalo nuostatų ir Įdarbinimo sąlygų taikymo taisyklės yra taikomos Agentūros personalui, nepažeidžiant šio reglamento 33 straipsnio taikymo Apeilacinės valdybos nariams.

2. Nepažeisdama 30 straipsnio, Agentūra savo personalo atžvilgiu naudoja išgaliojimus, kuriuos paskiriamajai institucijai suteikia Personalo nuostatai ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos.

3. Agentūros personalą sudaro griežtai ribotas tam tikras skaičius Komisijos ar valstybių narių paskirtų ar laikinai komandiruočių pareigūnų vadovaujančioms pareigoms užimti. Likusią personalo dalį sudaro tarnautojai, Agentūros priimti kaip reikalingi jos uždaviniams vykdyti.

*21 straipsnis***Privilegijos ir imunitetai**

Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų taikomas Agentūrai.

22 straipsnis

Atsakomybė

1. Agentūros sutartinę atsakomybę lemia įstatymas, taikomas atitinkamai sutarčiai.
2. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti teismo sprendimą dėl kiekvienos arbitražinės išlygos, esančios Agentūros sudarytoje sutartyje.
3. Deliktinės atsakomybės atveju Agentūra pagal valstybių narių įstatymams būdingus bendruosius principus atlygina visą žalą, kurią, atlikdami savo pareigas, padaro jos padaliniai ar tarnautojai.
4. Teisingumo Teismas turi jurisdikciją sprendžiant ginčus dėl žalos, nurodytos 3 dalyje, atlyginimo.
5. Asmeninę Agentūros tarnautojų atsakomybę lemia nuostatos, išdėstytos jiems taikomuose personalo nuostatuose ir įdarbinimo sąlygose.

23 straipsnis

Dokumentų paskelbimas

1. Nepažeidžiant sprendimų, priimtų remiantis Sutarties 290 straipsniu, visomis oficialiosiomis Bendrijos kalbomis yra leidžiami šie dokumentai:
  - a) 11 straipsnio 4 dalyje nurodyta saugos apžvalga;
  - b) Komisijai skirtos nuomonės pagal 14 straipsnio 1 dalį;
  - c) kasmetinė bendroji ataskaita ir darbo programa, kaip nurodyta 24 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose.
2. Agentūros darbui reikiamas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos institucijų vertimų centras.

24 straipsnis

Valdančiosios tarybos įgaliojimai

1. Agentūra turi Valdančiąją tarybą.
2. Valdančioji taryba:
  - a) skiria vykdančiąjį direktorių ir vykdančiojo direktoriaus siūlymu direktorius pagal 30 straipsnį;

- b) iki kiekvienų metų kovo 31 dienos priima praėjusių metų bendrąją Agentūros darbo ataskaitą ir siunčia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms;
- c) iki kiekvienų metų rugsėjo 30 dienos ir gavusi Komisijos nuomonę priima Agentūros kitų metų darbo programą ir siunčia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms; ši darbo programa priimama nepažeidžiant Bendrijos metinės biudžetinės procedūros ir Bendrijos programos dėl teisės aktų atitinkamose aviacijos saugos srityse;
- d) Komisijai pritarus, priima sertifikavimo uždavinių paskirtymo nacionalinėms aviacijos institucijoms ir kvalifikuotoms organizacijoms rekomendacijas;
- e) nustato vykdančiojo direktoriaus sprendimų priėmimo tvarką, kaip nurodyta 43 ir 44 straipsniuose;
- f) atlieka savo funkcijas, susijusias su Agentūros biudžetu, kaip numatyta 48, 49 ir 52 straipsniuose;
- g) paskiria Apeliacinės valdybos narius, kaip numatyta 32 straipsnyje;
- h) drausminę valdžią vykdo per vykdančiąjį direktorių ir, vykdančiajam direktoriui pritarus, per direktorius;
- i) reiškia savo nuomonę dėl mokesčių ir išlaidų reglamento, kaip nurodyta 53 straipsnio 1 dalyje;
- j) nustato savo darbo tvarkos taisykles;
- k) nusprendžia dėl Agentūros kalbinių priemonių;
- l) tam tikrais atvejais papildo 23 straipsnio 1 dalyje minėtų dokumentų sąrašą;
- m) nustato Agentūros organizacinę struktūrą ir priima Agentūros personalo politiką.

3. Valdančioji taryba gali patarti vykdančiajam direktoriui visais klausimais, griežtai susijusiais su strategine aviacijos saugos plėtra, įskaitant tyrimus, kaip apibrėžta 17 straipsnyje.

4. Valdančioji taryba įkuria suinteresuotųjų šalių patariamąjį organą, su kuriuo ji konsultuojasi prieš priimdama sprendimus 2 dalies c, e, f, ir i punktuose nurodytose srityse. Valdančioji taryba taip pat gali nuspręsti konsultuotis su patariamuoju organu kitais klausimais, nurodytais 2 ir 3 dalyse. Vykdančioji taryba nėra ribojama patariamojo organo nuomonės.

25 straipsnis

Valdančiosios tarybos sudėtis

1. Valdančioji taryba sudaroma iš vieno kiekvienos valstybės narės atstovo ir vieno Komisijos atstovo. Tuo tikslu kiekviena

valstybė narė ir Komisija skiria Valdančiosios tarybos narį, taip pat pakaitinį narį, kuris atstovauja tarybos nariui, kai šio (šios) nėra. Kadencijos trukmė yra penkeri metai. Jis gali būti skiriamas kitai kadencijai.

2. Tam tikrais atvejais Europos trečiųjų šalių atstovų dalyvavimas ir jo sąlygos nustatomos susitarimais, kaip numatyta 55 straipsnyje.

26 straipsnis

Pirmininkavimas Valdančiajai tarybai

1. Valdančioji taryba iš savo narių renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Jei pirmininkas negali atlikti savo pareigų, jį *ex officio* pakeičia pirmininko pavaduotojas.

2. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi, kai jie nustoja būti Valdančiosios tarybos nariais. Priklausomai nuo šios nuostatos, pirmininko arba pirmininko pavaduotojo kadencija yra trejų metai. Jie gali būti skiriami kitai kadencijai.

27 straipsnis

Susirinkimai

1. Valdančiosios tarybos susirinkimus sušaukia jos pirmininkas.

2. Agentūros vykdančysis direktorius dalyvauja svarstymuose.

3. Valdančioji taryba rengia eilinius susirinkimus bent du kartus per metus. Be to, ji gali susirinkti pirmininko iniciatyva arba mažiausiai vienos trečiosios jos narių prašymu.

4. Valdančioji taryba į savo susirinkimus stebėtojais gali kviešti visus asmenis, kurių nuomonė yra svarbi.

5. Valdančiosios tarybos nariams, priklausomai nuo jos darbo tvarkos taisyklių nuostatų, gali padėti patarėjai ar ekspertai.

6. Valdančiosios tarybos sekretoriatą skiria Agentūra.

28 straipsnis

Balsavimas

1. Nepažeisdama 30 straipsnio 1 dalies, Valdančioji taryba savo sprendimus priima dviejų trečiųjų narių balsų dauguma. Valdančiosios tarybos nario prašymu 24 straipsnio 2 dalies k punkte nurodytas sprendimas priimamas vienbalsiai.

2. Kiekvienas narys turi vieną balsą. Agentūros vykdančysis direktorius nebalsuoja. Kai narys nedalyvauja, jo (jos) balso teisė perduodama pakaitiniam nariui.

3. Darbo tvarkos taisyklės nustato išsamesnę balsavimo tvarką, ypač vieno nario veikimo kito nario vardu sąlygas, taip pat, tam tikrais atvejais, reikalavimus kvorumui.

29 straipsnis

Vykdančiojo direktoriaus pareigos ir įgaliojimai

1. Agentūrai vadovauja jos vykdančysis direktorius, kuris, atlikdamas savo pareigas, yra visiškai nepriklausomas. Nepažeisdamas atitinkamų Komisijos ir Valdančiosios tarybos kompetencijų, vykdančysis direktorius nei prašo, nei priima nurodymų iš jokios valdžios institucijų ar kitų subjektų.

2. Europos Parlamentas ar Taryba gali paprašyti Agentūros vykdančiąjį direktorių pateikti ataskaitą apie jo (jos) darbą.

3. Vykdančysis direktorius turi šias pareigas ir įgaliojimus:

- a) patvirtinti Agentūros priemones, kaip numatyta 13 ir 15 straipsniuose, šiame reglamente, jo įgyvendinimo taisyklėse ir kituose galiojančiuose teisės aktuose nustatytose ribose;
- b) nuspręsti dėl patikrinimų ir tyrimų, kaip numatyta 45 ir 46 straipsniuose;
- c) paskirstyti sertifikavimo užduotis nacionalinėms aviacijos institucijoms ar kvalifikuotoms organizacijoms pagal Valdančiosios tarybos nustatytas rekomendacijas;
- d) imtis visų tarptautinių funkcijų ir techninio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis pagal 18 straipsnį;
- e) imtis reikiamų priemonių, įskaitant vidaus administracinių taisyklių priėmimą ir pranešimų skelbimą, Agentūros darbui pagal šio reglamento nuostatas užtikrinti;
- f) paruošti kiekvienais metais bendrosios ataskaitos projektą ir pateikti jį Valdančiajai tarybai;
- g) naudotis personalo atžvilgiu įgaliojimais, nurodytais 20 straipsnio 2 dalyje;
- h) sudaryti Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatą pagal 48 straipsnį ir vykdyti biudžetą pagal 49 straipsnį;
- i) perduoti savo įgaliojimus kitiems Agentūros personalo nariams priklausomai nuo taisyklių, priimamų pagal 54 straipsnio 2 dalyje nurodytą tvarką;

- j) Valdančiajai tarybai pritarus, priimti sprendimą dėl vietinių biurų įsteigimo valstybėse narėse pagal 19 straipsnio 3 dalį.

30 straipsnis

Vyresniųjų pareigūnų skyrimas

1. Valdančioji taryba Komisijos pasiūlymu Agentūros vykdančiąjį direktorių skiria remdamasi nuopelnais ir dokumentais patvirtinama kompetencija bei patirtimi, tiesiogiai susijusia su civiline aviacija, arba jį atleidžia. Valdančioji taryba savo sprendimą priima trijų ketvirtųjų narių balsų dauguma.
2. Vykdančiajam direktoriui gali padėti vienas ar daugiau direktorių. Kai vykdančiojo direktoriaus nėra ar jis negali eiti savo pareigų, vienas iš direktorių užima jo (jos) vietą.
3. Valdančioji taryba skiria Agentūros direktorius remdamasi jų kompetencija, susijusia su civiline aviacija, arba atleidžia jį vykdančiojo direktoriaus pasiūlymu.
4. Vykdančysis direktorius ir direktoriai skiriami penkerių metų kadencijai. Jie gali būti paskirti kitai kadencijai.

31 straipsnis

Apeliacinės valdybos įgaliojimai

1. Agentūroje yra viena ar daugiau apeliacinių valdybų.
2. Apeliacinė valdyba ar valdybos yra atsakingos už apeliacinių skundų, pateiktų dėl 35 straipsnyje nurodytų sprendimų, nagrinėjimą.
3. Apeliacinė valdyba ar valdybos renkasi, kai būtina. Apeliacinių valdybų skaičių ir darbų paskirstymą nustato Komisija pagal 54 straipsnio 3 dalyje nustatytą tvarką.

32 straipsnis

Apeliacinių valdybų sudėtis

1. Apeliacinę valdybą sudaro pirmininkas ir kiti du nariai.
2. Pirmininkas ir du nariai turi pakaitinius narius, kurie atstovauja jiems, kai šie negali dalyvauti.
3. Pirmininką, kitus narius ir jų atitinkamus pakaitinius narius skiria Valdančioji taryba iš Komisijos patvirtinto kvalifikuotų kandidatų sąrašo.
4. Kai Apeliacinė valdyba mano, kad to reikalauja apeliacinio skundo pobūdis, ji gali dar pakviesti iki dviejų narių iš pirmiau minėto sąrašo.

5. Kiekvienos Apeliacinės valdybos nariui būtina kvalifikacija, individualių narių įgaliojimus paruošiamajame sprendimų etape ir balsavimo sąlygas nustato Komisija pagal 54 straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką.

33 straipsnis

Apeliacinių valdybų nariai

1. Apeliacinės valdybos nariai, tarp jų ir pirmininkas bei jų atitinkami pakaitiniai nariai, renkami penkerių metų kadencijai. Jie gali būti paskirti kitai kadencijai.
2. Apeliacinės valdybos nariai yra nepriklausomi. Priimant sprendimus, jų neriboja jokie nurodymai.
3. Apeliacinės valdybos nariai Agentūroje negali turėti kitų pareigų. Apeliacinės valdybos nariai savo funkciją gali atlikti dirbdami ne visą darbo dieną.
4. Apeliacinės valdybos narių kadencija negali būti nutraukiama arba jie pašalinami iš sąrašo jos metu, išskyrus atvejus, kai yra rimtas pagrindas tokiam pašalinimui ir Komisija, gavusi Valdančiosios tarybos nuomonę, priima tokią sprendimą.

34 straipsnis

Nusišalinimas ir prieštaravimas

1. Apeliacinės valdybos nariai gali nedalyvauti apeliacinio skundo nagrinėjime, jei jie šiame nagrinėjime turi asmeninių interesų arba anksčiau dalyvavo kaip vienos iš šiame nagrinėjime dalyvaujančių šalių atstovai, arba dalyvavo priimant sprendimą pateikti apeliacinį skundą.
2. Kai dėl vienos iš 1 dalyje minėtų ar kitų priežasčių Apeliacinės valdybos narys mano, jog jis (ji) neturėtų dalyvauti apeliacinio skundo nagrinėjime, apie tai atitinkamai praneša Apeliacinei valdybai.
3. Apeliacinės valdybos nariams bet kuri iš šalių apeliacinio skundo nagrinėjimo procese gali pareikšti prieštaravimą, remdamasi kuriuo nors 1 dalyje nurodytu pagrindu arba įtarusi šališkumu. Prieštaravimas nepriimtinas, jei viena iš apeliacinio skundo nagrinėjimo proceso šalių, žinodama apie priežastis prieštaravimui, ėmėsi procedūrinio veiksmo. Nė vienas prieštaravimas negali būti paremtas narių pilietybe.
4. Apeliacinė valdyba, nedalyvaujant atitinkamam jos nariui, priima sprendimą dėl veiksmų, kurių imsis 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais. Šio sprendimo priėmimo tikslu suinteresuotą asmenį Apeliacinėje valdyboje pakeičia jo (jos) pakaitinis narys.

35 straipsnis

Apeliacine tvarka apskundžiami sprendimai

1. Apskūsti galima tuos Agentūros sprendimus, kurie buvo priimti pagal 15, 46 ar 53 straipsnius.
2. Pagal anksčiau minėtą 1 dalį pateiktas apeliacinis skundas neturi sustabdančio poveikio. Tačiau Agentūra gali, jei mano, kad aplinkybės tai leidžia, laikinai sustabdyti ginčytino sprendimo taikymą.
3. Apskūsti sprendimą, kuris nenutraukia nagrinėjimo vienos iš šalių atžvilgiu, galima tik kartu su apeliaciniu skundu dėl galutinio sprendimo, išskyrus atvejus, kai sprendimas numato atskirą apeliaciją.

36 straipsnis

Asmenys, turintys teisę apskūsti

Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali pateikti apeliacinį skundą dėl jam skirtą sprendimo arba sprendimo, kuris, nors ir kitam asmeniui skirtą sprendimo formos, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs. Nagrinėjimo šalys gali būti apeliacinio skundo nagrinėjimo šalimi.

37 straipsnis

Terminai ir forma

Apeliacinis skundas kartu su apeliacijos pagrindų išdėstymu Agentūrai oficialiai pateikiamas raštu per du mėnesius nuo pranešimo apie priemonę suinteresuotam asmeniui dienos arba, jei to nebuvo padaryta, nuo tos dienos, kai minėtas asmuo apie jį sužinojo, priklausomai nuo aplinkybių.

38 straipsnis

Tarpinis patikrinimas

1. Jei vykdantysis direktorius mano, kad skundas yra priimtinas ir gerai pagrįstas, jis (ji) ištaiso sprendimą. Tai netaikoma, kai apeliantas yra prieš kitą apeliacinio skundo šalį.
2. Jei, gavus apeliacijos pagrindų išdėstymą, sprendimas neištaisomas per vieną mėnesį, Agentūra nedelsdama sprendžia, sustabdyti ar ne sprendimo taikymą pagal 35 straipsnio 2 dalies antrąjį sakinį, ir perduoda skundą Apeliacinei valdybai.

39 straipsnis

Skundų tyrimas

1. Jei skundas yra priimtinas, Apeliacinė valdyba tiria, ar jis gerai pagrįstas.

2. Tirdama skundą, Apeliacinė valdyba veikia operatyviai. Per nustatytus terminus ji taip dažnai, kaip reikia, kviečia apeliacinio skundo nagrinėjimo tvarka šalis pareikšti pastabas dėl jos ar kitų apeliacinio skundo nagrinėjimo šalių padarytų pranešimų. Apeliacinio skundo nagrinėjimo metu šalys turi teisę pateikti žodinius paaiškinimus.

40 straipsnis

Sprendimai dėl skundų

Apeliacinė valdyba gali naudotis visais įgaliojimais, kurie priklauso Agentūros kompetencijai, arba ji gali perduoti bylą kompetentingam Agentūros organui. Šį organą apriboja Apeliacinės valdybos sprendimas.

41 straipsnis

Ieškinių pareiškimas Teisingumo Teismui

1. Skundas dėl Apeliacinės valdybos sprendimo gali būti paduodamas Teisingumo Teismui Sutarties 230 straipsnyje nurodytais terminais ir sąlygomis.
2. Jei agentūra nepriima jokio sprendimo, galima kreiptis į Teisingumo Teismą dėl šio pažeidimo nustatymo Sutarties 232 straipsnyje nurodytais terminais ir sąlygomis.
3. Iš agentūros reikalaujama imtis reikiamų priemonių, kurios įgyvendina Teisingumo Teismo sprendimą.

42 straipsnis

Tiesioginis skundas

Valstybės narės ir Bendrijos institucijos gali paduoti Teisingumo Teismui tiesioginį skundą dėl Agentūros sprendimų.

III SKIRSNIS

DARBO METODAI

43 straipsnis

Nuomonių, sertifikavimo specifikacijų ir rekomendacinės medžiagos rengimo procedūros

1. Vos tik įsigaliojus šiam reglamentui, Valdančioji taryba priima skaidrias procedūras nuomonėms reikšti bei sertifikavimo specifikacijoms ir rekomendacinei medžiagai leisti, kaip nurodyta 13 straipsnio a ir b punktuose.

Šios procedūros:

- a) naudojasi valstybių narių aviacinės priežiūros institucijų turima patirtimi;

- b) kai reikia, kviečia atitinkamus ekspertus iš suinteresuotųjų šalių;
- c) užtikrina, kad Agentūra skelbia dokumentus ir plačiai konsultuojasi su suinteresuotomis šalimis pagal tvarkaraštį ir procedūrą, į kurią įeina Agentūros išpareigojimas teikti raštišką atsakymą apie konsultavimo procesą.

2. Kai pagal 14 straipsnį Agentūra reiškia nuomonę, rengia sertifikavimo specifikacijas ir rekomendacinę medžiagą, skirtą taikyti valstybėse narėse, ji nustato konsultavimosi su valstybėmis narėmis procedūrą. Tuo tikslu ji gali sudaryti darbo grupę, į kurią kiekviena valstybė narė turi teisę skirti ekspertą.

3. 13 straipsnio a ir b punktuose nurodytos priemonės ir procedūros, nustatytos pagal šio straipsnio 1 dalį, yra skelbiamos Agentūros oficialiajame leidinyje.

4. Nustatomos tam tikros procedūros, pagal kurias Agentūra imasi skubių veiksmų, siekdama reaguoti į saugos problemą ir pranešti suinteresuotosioms šalims apie veiksmą, kurio jos turi imtis.

44 straipsnis

Sprendimų priėmimo procedūros

1. Valdančioji taryba nustato skaidrias procedūras konkrečioms sprendimams priimti, kaip numatyta 13 straipsnio c punkte.

Šios procedūros:

- a) užtikrina fizinio ar juridinio asmens, kuriam turi būti skirtas sprendimas, ar kiekvienos kitos šalies, turinčios tiesioginių ir konkrečių interesų, išklaušymą;
- b) numato sprendimo fiziniam ar juridiniam asmeniui pranešimą ir jo paskelbimą;
- c) numato informacijos teikimą fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuriam skiriamas sprendimas, ir visoms kitoms nagrinėjimo šalims apie teises priemones, šiam asmeniui prieinamas pagal šį reglamentą;
- d) užtikrina, kad sprendimas yra pagrįstas.

2. Valdančioji taryba taip pat nustato procedūras, nurodanti sąlygas, pagal kurias skelbiami sprendimai, tuo pačiu tinkamai atsižvelgiant į apeliacijos procedūrą.

3. Nustatomos tam tikros procedūros, pagal kurias Agentūra imasi skubių veiksmų, siekdama reaguoti į saugos problemą ir pranešti suinteresuotosioms šalims apie veiksmą, kurio jos turi imtis.

45 straipsnis

Valstybių narių patikrinimas

1. Nepažeisdama Komisijai Sutarties suteiktų vykdomųjų įgaliojimų, Agentūra padeda Komisijai kontroliuoti šio regla-

mento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymą, atlikdama valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų standartizacijos patikrinimą, kaip nurodyta 16 straipsnio 1 dalyje. Taigi pagal šį reglamentą įgaliojims pareigūnams ir nacionalinės valdžios institucijoms, atsižvelgiant į suinteresuotos valstybės teises nuostatas, suteikiama teisė:

- a) tirti atitinkamus įrašus, duomenis, procedūras ir kitą medžiagą, susijusią su aviacijos saugos lygių pasiekimu pagal šį reglamentą;
- b) daryti šių įrašų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos nuorašus ar išrašus iš jų;
- c) prašyti žodinio paaiškinimo vietoje;
- d) patekti į visas atitinkamas patalpas, žemę ar transporto priemones.

2. Šiuos patikrinimus įgaliojti Agentūros pareigūnai atlieka pateikdami raštišką įgaliojimą, kuriame tiksliai nurodomas patikrinimo dalykas, patikrinimo tikslas ir jo data, kurią jis prasideda. Per tinkamą laiką prieš patikrinimą Agentūra praneša atitinkamai valstybei narei apie patikrinimą ir nurodo įgaliojusių pareigūnų asmenybes.

3. Atitinkama valstybė narė leidžia atlikti šį patikrinimą ir užtikrina, kad susiję organai ar asmenys taip pat leidžia jį atlikti.

4. Kai pagal šio straipsnio sąlygas patikrinimas yra įmonės ar įmonių asociacijos patikrinimo priešastis, taikomas 46 straipsnis. Kai įmonė prieštarauja tokiam patikrinimui, atitinkama valstybė narė suteikia būtiną paramą Agentūros įgaliojims pareigūnams, kad suteiktų jiems galimybę atlikti patikrinimą.

5. Ataskaitos, sudarytos taikant šį reglamentą, yra pateikiamos valstybės narės, kurioje vyko patikrinimas, oficialiaja kalba (kalbomis).

46 straipsnis

Įmonių tyrimas

1. Taikydama 15 straipsnį, Agentūra gali pati atlikti visą reikiamą įmonių tyrimą arba paskirti tai nacionalinėms aviacijos tarnyboms ar kvalifikuotoms organizacijoms. Tyrimai atliekami atsižvelgiant į valstybių narių, kuriose vykdomi tyrimai, teises nuostatas. Tuo tikslu pagal šį reglamentą įgaliojtiesiems asmenims suteikiama teisė:

- a) tirti atitinkamus įrašus, duomenis, procedūras ir kitą medžiagą, susijusią su Agentūros uždavinių vykdymu;
- b) daryti šių įrašų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos nuorašus ar išrašus iš jų;
- c) prašyti žodinio paaiškinimo vietoje;
- d) patekti į įmonių visas atitinkamas patalpas, žemę ar transporto priemones.

2. Šiuos patikrinimus įgalioti Agentūros pareigūnai atlieka pateikdami raštišką įgaliojimą, kuriame tiksliai nurodomas patikrinimo dalykas ir patikrinimo tikslas.

3. Per tinkamą laiką prieš patikrinimą Agentūra praneša atitinkamai valstybei narei, kurios teritorijoje turi būti atliekamas patikrinimas, apie patikrinimą ir nurodo įgaliojimų pareigūnų tapatybes. Atitinkamos valstybės narės pareigūnai Agentūros prašymu padeda įgaliojantiems asmenims atlikti savo pareigas.

47 straipsnis

Skaidrumas ir informavimas

1. Agentūra, peržiūrėdama prašymus dėl galimybės naudotis jos turimais dokumentais, vadovaujasi Reglamento (EB) Nr. 1049/2001.

2. Agentūra savo iniciatyva gali informuoti savo vykdomos paskirties ribose. Ypač ji užtikrina, kad, be 43 straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių ir procedūrų skelbimo visuomenė ir visos suinteresuotos šalys greitai gautų objektyvią, patikimą ir lengvai suprantamą informaciją apie jos darbą.

3. Valdančioji taryba nustato praktines 1 ir 2 dalies taikymo taisykles.

4. Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę raštu kreiptis į Agentūrą bet kuria Sutarties 314 straipsnyje nurodyta kalba. Jis (ji) turi teisę gauti atsakymą ta pačia kalba.

IV SKIRSNIS

FINANSINIAI REIKALAVIMAI

48 straipsnis

Biudžetas

1. Agentūros pajamas sudaro:

- a) įnašas iš Bendrijos ir Europos bet kurios trečiosios šalies, su kuria Bendrija sudarė susitarimus pagal 55 straipsnį;
- b) mokesčiai, sumokėti pažymėjimų ir patvirtinimų, išduodamų Agentūros, pareiškėjų ir turėtojų;
- c) rinkliava už publikacijas, mokymą ir (ar) kitas Agentūros teikiamas paslaugas.

2. Agentūros išlaidas sudaro personalo, administracinės, infrastruktūros ir veiklos išlaidos.

3. Vykdantysis direktorius sudaro kitų finansinių metų Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatą ir kartu su etatų projektu siunčia ją Vykdančiajai tarybai.

4. Pajamos ir išlaidos sudaro balansą.

5. Vykdančioji taryba kiekvienais metais, vėliausiai iki kovo 31 dienos, priima sąmatų projektą, įskaitant išankstinį etatų projektą kartu su preliminarine darbo programa, ir siunčia juos Komisijai ir valstybėms, su kuriomis Bendrija sudarė susitarimus, nurodytus 55 straipsnyje.

Šio biudžeto projekto pagrindu Komisija sudaro atitinkamas sąmatas išankstinio Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektui, kurį pateikia Tarybai pagal Sutarties 272 straipsnį. Turi būti laikomasi Bendrijos patvirtinto ateinančių metų biudžeto perspektyvos taikymo srities.

Gavusios biudžeto projektą, pirmoje pastraipoje minėtos valstybės priims savo išankstinio biudžeto projektą.

6. Biudžetinės valdžios institucijai priėmus bendrąjį biudžetą, Valdančioji taryba priima Agentūros galutinį biudžetą ir darbo programą, pritaikę juos, jei būtina, prie Bendrijos įnašų. Ji nedelsdama siunčia priimtą biudžetą ir darbo programą Komisijai ir biudžetinės valdžios institucijai.

7. Visi biudžeto pakeitimai, įskaitant etatų projektą, atliekami pagal 5 straipsnyje nurodytą tvarką.

49 straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Agentūros biudžetą įgyvendina vykdantysis direktorius.

2. Lėšų skyrimą, visų išlaidų apmokėjimą ir visų pajamų buvimą bei gavimą kontroliuoja Komisijos finansų kontrolierius.

3. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų kovo 31 dienos vykdančysis direktorius pateikia Komisijai, Valdančiajai tarybai ir Audito Rūmams išsamias praėjusių finansinių metų pajamų ir išlaidų sąskaitas.

Audito Rūmai tikrina šias sąskaitas pagal Sutarties 248 straipsnį. Kiekvienais metais jie skelbia pranešimą apie Agentūros veiklą.

4. Europos Parlamentas, Tarybai rekomendavus, Agentūros vykdomajam direktoriui patvirtina apie biudžeto įvykdymą.

50 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčia-

vimu tarnybos (OLAF) ⁽¹⁾ atliekamų tyrimų nuostatos Agentūrai taikomos be apribojimų.

2. Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. institucijų susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ⁽²⁾ atliekamų vidaus tyrimų ir nedelsdama išleidžia atitinkamas visiems Agentūros darbuotojams taikomas nuostatas.

3. Sprendimais dėl finansavimo ir įgyvendinimo sutartimis bei iš jų išplaukiančiomis priemonėmis aiškiai nustatoma, kad Audito Rūmai ir OLAF gali, kai būtina, atlikti Agentūros lėšų gavėjų ir už šių lėšų paskirstymą atsakingų atstovų patikrinimą vietoje.

51 straipsnis

Įvertinimas

1. Per trejus metus nuo tos dienos, kai Agentūra ėmėsi vykdyti savo įsipareigojimus, ir kas kiekvienus penkerius metus po to Valdančioji taryba paveda atlikti nepriklausomą išorinį šio reglamento įgyvendinimo įvertinimą.

2. Įvertinimu nustatoma, kaip veiksmingai Agentūra atlieka savo paskirtį. Juo tai pat įvertinamas šio reglamento, Agentūros ir jos darbo metodų poveikis įtvirtinant aukštą civilinės aviacijos saugos lygį. Vertinant atsižvelgiama į suinteresuotų šalių nuomonę tiek Europos, tiek nacionaliniu lygiu.

3. Valdančioji taryba gauna įvertinimo duomenis ir rekomendacijas, susijusias su šio reglamento, Agentūros vidaus ir jos darbo metodų pakeitimais, pateikia Komisijai, kuri jas kartu su savo nuomone ir atitinkamais pasiūlymais gali siųsti Europos Parlamentui ir Tarybai. Prireikus pridedamas veiksmų planas kartu su tvarkaraščiu. Ir patikrinimo duomenys, ir įvertinimo rekomendacijos skelbiami viešai.

52 straipsnis

Finansinės nuostatos

Valdančioji taryba, gavusi Komisijos sutikimą ir Audito Rūmų pareiktą nuomonę, priima Agentūros finansinį reglamentą, kuris ypač išsamiai apibrėžia Agentūros biudžeto sudarymo ir įgyvendinimo tvarką pagal Finansinio reglamento, taikomo Europos Bendrijų bendrajam biudžetui, 142 straipsnį.

53 straipsnis

Mokesčių ir rinkliavų reguliavimas

1. Komisija, laikydamasi 54 straipsnio 3 dalyje nustatytos tvarkos ir pasikonsultavusi su Valdančiąja taryba, priima mokesčių ir rinkliavų reglamentą.

2. Mokesčių ir rinkliavų reglamentu ypač nustatoma už ką pagal 48 straipsnio 1 dalį renkami mokesčiai ir rinkliavos, mokesčių ir rinkliavų suma ir būdas, kaip jie yra mokami.

3. Mokesčiai ir rinkliavos imami už:

- a) pažymėjimų išdavimą ir atnaujinimą, taip pat už susijusį nuolatinį priežiūros darbą;
- b) paslaugų teikimą; jie atspindi tikrą kiekvienos konkrečios paslaugos kainą;
- c) apeliacinių skundų nagrinėjimą.

Visi mokesčiai ir rinkliavos išreiškiami ir mokami eurais.

4. Mokesčių ir rinkliavų suma nustatoma tokia, kad užtikrintų, jog pajamos iš jų iš esmės būtų pakankamos suteiktų paslaugų visai kainai padengti.

48 straipsnio 1 dalyje minėti įnašai gali apimti pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi gruodžio 31 dieną ketvirtaisiais metais nuo šio reglamento įsigaliojimo, išlaidas, susijusias su pradiniu Agentūros darbo etapu. Pagal 54 straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką šis laikotarpis, kai būtina, gali būti pratęsimas ne daugiau kaip vieneriems metams.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 dalys, atsižvelgiant į jo 8 dalies nuostatas.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 dalys, atsižvelgiant į jo 8 dalies nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nurodytas laikotarpis yra vienas mėnuo.

⁽¹⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.
⁽²⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 15.

4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Sprendimo 1999/468/EB 6 straipsnis.

Prieš priimdama sprendimą, Komisija konsultuojasi su šio straipsnio 1 dalyje nurodytu komitetu.

Sprendimo 1999/468/EB 6 straipsnio b punkte nurodytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

Kai valstybė narė Komisijos sprendimą nusiunčia Tarybai, Taryba, remdamasi kvalifikuota balsų dauguma, per tris mėnesius gali priimti kitokį sprendimą.

5. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

55 straipsnis

Europos trečiųjų šalių dalyvavimas

Agentūra atveria dalyvauti trečiosioms šalims, kurios yra Čikagos konvencijos Susitariančios Šalys ir su Europos bendrija sudarė susitarimus, pagal kurias jos priėmė ir taiko Bendrijos teisės aktus srityje, kuriai taikomas šis reglamentas ir jo įgyvendinimo taisyklės.

Pagal šių sutarčių atitinkamas nuostatas bus sudaryti susitarimai, kuriuose, inter alia, nurodomas šių šalių dalyvavimo Agentūros darbe pobūdis ir mastas bei išsamios dalyvavimo taisyklės, tarp jų ir nuostatos dėl finansinio indėlio bei personalo.

56 straipsnis

Agentūros darbo pradžia

1. Agentūra imasi pagal 15 straipsnį jai priklausančių sertifikavimo darbų nuo 2003 m. rugsėjo 28 d. Iki šios dienos valstybės narės toliau įgyvendina galiojančius teisės aktus ir nuostatus.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2002 liepos 15 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
P. COX

2. Per papildomą pereinamąjį 42 mėnesių laikotarpį, pradedantį 1 dalyje nurodytą dieną, valstybės narės gali ir toliau išduoti pažymėjimus ir patvirtinimus nukrypstant nuo 5, 6, 9 ir 15 straipsnių, pagal sąlygas, Komisijos nustatytas įgyvendinimo taisyklėse, priimtose jiems taikyti. Kai šiuo atveju valstybė narė išduoda pažymėjimus remdamasi trečiųjų šalių išduotais pažymėjimais, Komisijos įgyvendinimo taisyklėse tinkamai atsižvelgiama į 9 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodytus principus.

3. Nukrypstant nuo 43 straipsnio nuostatų, esminių reikalavimų taikymo pagal 7 straipsnį nagrinėjimas, atitinkamų užduočių vykdymas, atliekami Agentūros, gali priklausyti nuo darbo tvarkos, dėl kurios susitarta su jungtinėmis aviacijos institucijomis.

57 straipsnis

Panaikinimas

1. Direktyva 80/51/EEB ir Reglamento (EEB) Nr. 3922/91 II priedas nuo 2003 m. rugsėjo 28 d. panaikinami.

2. 8 straipsnio nuostatos taikomos produktams, dalims ir prietaisams, organizacijoms ir asmenims, kurie buvo sertifikuoti pagal šio straipsnio 1 dalyje nurodytas nuostatas.

58 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų Oficialiajame leidinyje*.

5 ir 6 straipsniai taikomi nuo įgyvendinimo taisyklėse nurodytų datų.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. FISCHER BOEL

I PRIEDAS

Pagrindiniai tinkamumo skrydžiams reikalavimai, nurodyti 5 straipsnyje

1. Produkto patikimumas: produkto patikimumas turi būti užtikrintas visomis numatytomis skrydžio sąlygomis visą orlaivio eksploatacijos laiką. Atitikimas visiems reikalavimams turi būti įrodomas įvertinimu ar analize, kuriuos patvirtina, jei būtina, bandymai.
  - 1.a. Konstrukcijos ir medžiagos: konstrukcijos patikimumas turi būti užtikrinamas per visą veikiantį, ir pakankamai po to, orlaivio apgaubą, įskaitant jo varymo sistemą, ir išlaikomas visą orlaivio eksploatacijos laiką.
    - 1.a.1. Visos orlaivio dalys, kurių gedimas gali sumažinti konstrukcijos patikimumą, turi atitikti toliau nurodytas sąlygas be žalingos deformacijos ar gedimo. Tai apima didžiąją dalį gaminių ir jų apribojimo priemonės.
      - 1.a.1.a. Visi pagrįstai tikėtini apkrovos deriniai viduje, ir pakankamai išorėje, svoriai, svorio centro ribos, veikiantis orlaivio apgaubas ir eksploatacijos laikas turi būti numatomi. Tai apima apkrovą dėl liūčių, manevrų, slėgimo, judančių paviršių, kontrolės bei varymo sistemų, susidarančią ir skrydžio metu, ir ant žemės.
        - 1.a.1.b. Turi būti atsižvelgiama į apkrovas ir galimus gedimus, atsirandančius dėl priverstinio nutūpimo ant žemės ar vandens.
        - 1.a.1.c. Atlaikydama apkrovas, konstrukcija turi veikti dinamiškai.
      - 1.a.2. Orlaivis turi būti aerostatiškai stabilus ir neturėti pernelyg didelės vibracijos.
      - 1.a.3. Gamybos procesai ir medžiagos, naudojamos orlaiviui konstruoti, turi lemti žinomas ir atkuriamas konstrukcines savybes. Turi būti atsižvelgiama į visus medžiagų eksploatacinių savybių pokyčius, susijusius su darbo aplinka.
      - 1.a.4. Ciklinių apkrovų, pablogėjusios aplinkos, atsitiktinio ar pavienio šaltinio žalos poveikis neturi sumažinti konstrukcijos patikimumo žemiau priimtino likusio stiprumo lygio. Visi būtini nurodymai tinkamumui skrydžiams šiuo atžvilgiu užtikrinti turi būti skelbiami.
    - 1.b. Varymas: varymo sistemos patikimumas (pvz., variklio ir, tam tikrais atvejais, oro sraigto) turi būti įrodomas per visą varymo sistemos veikiantį, ir pakankamai po to, apgaubą ir turi būti išlaikomas visą varymo sistemos eksploatacijos laiką.
      - 1.b.1. Varymo sistema turi jai nustatytose ribose sukelti varomąją jėgą arba nuo jos priklausančią jėgą, reikalaujamą visomis reikiamomis skrydžio sąlygomis, atsižvelgiant į aplinkos poveikį ir sąlygas.
      - 1.b.2. Gamybos procesai ir medžiagos, naudojamos varymo sistemai konstruoti, turi lemti žinomas ir atkuriamas konstrukcines savybes. Turi būti atsižvelgiama į visus medžiagų eksploatacinių savybių pokyčius, susijusius su eksploatacijos aplinka.
      - 1.b.3. Ciklinių apkrovų, pablogėjusios aplinkos, atsitiktinio ar pavienio šaltinio žalos poveikis neturi sumažinti varymo sistemos patikimumo žemiau priimtino lygio. Visi būtini nurodymai tinkamumui skraidyti šiuo atžvilgiu užtikrinti turi būti skelbiami.
      - 1.b.4. Turi būti skelbiami visi būtini nurodymai, informacija ir reikalavimai, skirti saugiai ir tiksliai varymo sistemos ir orlaivio sąsajai užtikrinti.
    - 1.c. Sistem os ir į r a n g a
      - 1.c.1. Orlaivis neturi turėti konstrukcinių savybių ar dalių, kurių naudojimas parodė, jog jos yra pavojingos.

- 1.c.2. Orlaivis, įskaitant sistemas, įrangą ir prietaisus, būtinus tipo pažymėjimui gauti ar kurių reikalauja veiklos taisyklės, turi veikti kaip tikimasi visose iš anksto numatomose eksploatacijoje, visame, ir pakankamai už jo, lėktuvo eksploataciniame apvalke, tinkamai atsižvelgiant į sistemų, įrangos ar prietaisų veiklos aplinką. Kitos sistemos, įranga ir prietaisai, kurių nereikia tipo pažymėjimui gauti ar kurių nereikalauja veiklos taisyklės, veikiančios tinkamai ar ne, neturi sumažinti saugos ir neigiamai veikti kitų sistemų, įrangos ir prietaisų tinkamo darbo. Sistemos, įranga ir prietaisai turi veikti be išimtinio įgūdžių ar jėgos poreikio.
- 1.c.3. Orlaivio sistemos, įranga ir susiję prietaisai, atskiri ar turintys tarpusavio ryšį, turi būti projektuojami taip, kad pavienis gedimas, kuris atrodo ypač neįtikėtinas, nesukeltų jokių katastrofiškų gedimo sąlygų, o tarp gedimo tikimybės ir jo padarinių lėktuvui ir jo keleiviams sunkumo turi būti priešingas ryšys. Atsižvelgiant į pirmiau minėtą pavienio gedimo sąlygą, pripažįstama, kad reikia tinkamai atsižvelgti į orlaivio dydį ir plačią konfigūraciją, ir kad tai gali apsaugoti nuo pavienio gedimo sąlygos kai kurias sraigtasparnių ir mažų lėktuvų dalis ir sistemas.
- 1.c.4. Informacija, būtina saugiam skrydžiui atlikti, ir informacija apie nesaugias sąlygas turi būti teikiama įgulai ar, atitinkamai, techninės priežiūros personalui aiškiai, nuosekliai ir nedviprasmiškai. Sistemos, įranga ir valdymo įtaisai, tarp jų ir ženklai bei pranešimai, turi būti suprojektuoti ir išdėstyti taip, kad sumažintų klaidas, dėl kurių galėtų kilti pavojus.
- 1.c.5. Turi būti imamasi konstrukcinių atsargumo priemonių pagrįstai galimos grėsmės orlaiviui ir keleiviams pavojui sumažinti ir orlaivio viduje, ir išorėje, įskaitant apsaugą nuo didelio gedimo galimybės kiekviename orlaivio prietaise arba orlaivio suardymo.
- 1.d. Nuolatinis tinkamumas skrydžiams
- 1.d.1. Turi būti nustatytos instrukcijos nuolatiniam tinkamumui skrydžiams siekiant užtikrinti, kad orlaivio tipui nustatyto tinkamumo skrydžiams standarto laikomasi visą orlaivio eksploatacijoje laikotarpi.
- 1.d.2. Turi būti numatytos priemonės, leidžiančios dalių ir prietaisų tikrinimą, reguliavimą, tepimą, nuėmimą ar pakeitimą, kaip būtinos tolesniam tinkamumui skrydžiams užtikrinti.
- 1.d.3. Tinkamumo skrydžiams instrukcijos turi būti žinyno ar žinytų formos, priklausomai nuo pateikiamų duomenų kiekio. Žinytai turi apimti techninę priežiūrą ir remontą, aptarnavimo informaciją, gedimų radimo ir šalinimo bei patikrinimo procedūras, ir visa tai turi būti forma, užtikrinančia praktinį naudojimą.
- 1.d.4. Nuolatinio tinkamumo skrydžiams instrukcijose turi būti tinkamumo skrydžiams apribojimai, kurie nustato tolesnio privalomo pakeitimo laiką, tikrinimo intervalą ir atitinkamą tikrinimo tvarką.
2. Produkto eksploatacijoje tinkamumo skrydžiams aspektai
- 2.a. Turi būti įrodoma, kad toliau pateikiami punktai yra skirti esančiųjų orlaivyje ir ant žemės pakankamam saugos lygiui užtikrinti produkto eksploatacijoje metu:
- 2.a.1. Turi būti nustatytos eksploatacijos rūšys, kurioms patvirtintas orlaivis, taip pat apribojimai ir saugiam darbui būtina informacija, įskaitant aplinkosaugos apribojimus ir naudingumo koeficientą.
- 2.a.2. Orlaivis turi būti saugiai valdomas ir manevruojamas visomis numatytomis eksploatacijoje sąlygomis, įskaitant darbą sugedus vienai ar prireikus kelioms varymo sistemoms. Reikia deramai atsižvelgti į piloto stiprumą, skrydžio denio aplinką, piloto darbo krūvį bei kitas žmogiškojo faktoriaus aplinkybes, taip pat į skrydžio etapą ir trukmę.
- 2.a.3. Turi būti įmanoma sklandžiai pereiti iš vieno skrydžio etapo į kitą, nereikalaujant išskirtinių pilotavimo įgūdžių, jėgos ar darbo krūvio esant visoms galimoms darbo sąlygoms.
- 2.a.4. Lėktuvo stabilumas turi būti toks, kad užtikrintų, jog pilotui keliami reikalavimai nėra pernelyg dideli, atsižvelgiant į skrydžio etapą ir trukmę.

- 2.a.5. Turi būti nustatytos procedūros, skirtos įprastai eksploatacijai, gedimo ir avarinėms sąlygoms.
- 2.a.6. Įspėjimai ar kitos sulaikymo priemonės, skirtos apsaugoti nuo viršijimo įprastinį skrydžio apvalką, turi būti numatytos atitinkamai pagal tipą.
- 2.a.7. Orlaivio ir jo sistemų savybės turi leisti saugiai grįžti nuo skrydžio apvalko kraštutinumų, su kuriais gali būti susiduriama.
- 2.b. Eksploatacijos apribojimai ir kita saugiai eksploatacijai būtina informacija turi būti prieinama įgulos nariams.
- 2.c. Produkto eksploatavimas turi būti apsaugotas nuo pavojų, sukeliama nepalankių išorinių ir vidinių, tarp jų ir aplinkos, sąlygų.
  - 2.c.1. Ypač neturi susidaryti nesaugių sąlygų ir apribojimų dėl tokių reiškinių, bet neapsiribojant tik jais, kaip priešinio vėjo, žaibo, susidūrimo su paukščiais, aukšto dažnio radiacinių laukų, ozono ir t. t., poveikio, pagrįstai tikėtino produkto eksploatacijos metu.
  - 2.c.2. Salono skyriuje turi būti sudarytos tinkamos keleivių vežimo sąlygos ir pakankama apsauga nuo visų tikėtinų pavojų, atsirandančių skrydžio metu ar nenumatytomis aplinkybėmis, tarp jų ir gaisro, dūmų, nuodingųjų dujų ir staigaus slėgio sumažėjimo pavojaus. Turi būti numatyta, kad keleiviai galėtų pasinaudoti visomis tinkamomis galimybėmis rimtiems sužeidimams išvengti bei greitai palikti orlaivį, ir kad jie būtų apsaugoti nuo stabdymo jėgų nenumatyto nusileidimo ant žemės ar vandens atveju. Suprantami ir nedviprasmiški ženklai ar skelbimai turi būti, kai būtina, teikiami keleiviams mokant juos elgtis atitinkamai saugiai bei užimti saugią padėtį ir teisingai naudotis gelbėjimosi priemonėmis. Būtina saugos įranga turi būti parengta naudojimui.
  - 2.c.3. Įgulos skyrius turi būti sutvarkytas taip, kad skrydžio metu palengvintų darbą, įskaitant padedančias suvokti situaciją priemones, ir visų tikėtinų situacijų bei atvejų valdymą. Įgulos skyriaus aplinka neturi kelti pavojaus įgulos gebėjimui atlikti savo užduotis, o jo konstrukcija turi būti tokia, kad leistų išvengti trukdymų eksploatacijos metu ir netinkamo valdymo įtaisų naudojimo.
- 3. Organizacijos (tarp jų ir projektavimu, gamyba bei technine priežiūra užsiimančios fiziniai asmenys)
  - 3.a. Leidimai organizacijoms turi būti išduodami, kai patenkinamos toliau išvardytos sąlygos:
    - 3.a.1. organizacija turi turėti visas darbo apimčiai būtinas priemones. Šios priemonės apima, bet tuo neapsiriboja: įrenginius, personalą, aparatūrą, įrankius ir medžiagas, užduočių, išpareigojimų ir procedūrų dokumentus, prielaidą prie atitinkamų duomenų ir saugomų įrašų;
    - 3.a.2. organizacija turi įgyvendinti ir išlaikyti tokią valdymo sistemą, kuri užtikrintų, jog laikomasi šių pagrindinių tinkamumo skrydžiams reikalavimų, ir siekti nuolat gerinti šią sistemą;
    - 3.a.3. organizacija turi sudaryti sutartis su kitomis atitinkamomis organizacijomis, kai būtina, kad užtikrintų, jog šių pagrindinių tinkamumo skrydžiams reikalavimų būtų laikomasi nuolat;
    - 3.a.4. organizacija turi sudaryti pranešimo apie įvykius ir (arba) jų tvarkymo sistemą, kurią turi naudoti valdymo sistema pagal 3.a.2. punktą, ir sutartis pagal 3.a.3. punktą, kad būtų prisidedama prie tikslo nuolat gerinti produktų saugą.
  - 3.b. Mokymo organizacijų eksploatavimo atveju 3.a.3. ir 3.a.4. punktų sąlygos netaikomos.

II PRIEDAS

4 straipsnio 2 dalyje nurodytas orlaivis

Orlaivis, kuriam netaikoma 4 straipsnio 1 dalis, yra tas, kuriam, remiantis šiuo reglamentu ir jo įgyvendinimo taisyklėmis, nebuvo išduotas tipo pažymėjimas ar tinkamumo skrydžiams pažymėjimas ir kuris priklauso vienai iš toliau nurodytų kategorijų:

- a) didelės istorinės reikšmės orlaivis, susijęs su:
    - i) dalyvavimu vertame dėmesio istoriniame įvykyje arba
    - ii) pagrindine aviacijos vystymosi pakopa, arba
    - iii) pagrindiniu vaidmeniu, suvaidintu valstybės narės karinėse pajėgose,ir turintis vieną ar daugiau iš šių savybių:
    - i) jo pirminė konstrukcija yra suprojektuota daugiau kaip prieš 40 metų;
    - ii) jo gamyba sustabdyta daugiau kaip prieš 25 metus;
    - iii) valstybėse narėse vis dar tėra užregistruota mažiau kaip 50 orlaivių, turinčių tokią pačią pagrindinę konstrukciją;
  - b) ypatingai sukonstruotas ar turintis konstrukcinių pakeitimų orlaivis, skirtas tyrimams, eksperimentiniams ar moksliniams tikslams, ir yra tikimybė, kad bus gaminamas labai ribotas šių orlaivių skaičius;
  - c) orlaivis, kurio 51 % pagamino mėgėjas ar pelno nesiekianti mėgėjų asociacija savo tikslams ir be komercinio tikslo;
  - d) orlaivis, kurio pradinė konstrukcija buvo numatyta tikrai kariniams tikslams;
  - e) lėktuvai, turintys ne daugiau kaip dvi vietas, ir leidimosi greitis arba mažiausias pastovus skridimo greitis leidimosi konfigūracijoje neviršija 35 mazgų kalibruoto oro judėjimo greičio (CAS), o maksimali kilimo masė (MTOM) neviršija:
    - i) 300 kg vienviečiam sausumos lėktuvui arba
    - ii) 450 kg dviviečiam sausumos lėktuvui, arba
    - iii) 350 kg vienviečiam lėktuvui amfibijai ar plūdiniam, arba
    - iv) 495 kg dviviečiam lėktuvui amfibijai ar plūdiniam, jeigu jis eksploatuojamas ir kaip plūdinis, ir kaip sausumos lėktuvas, abiem atvejais jis neviršija atitinkamų MTOM ribų;
  - f) „sklandytuvai“, kurių vienviečio konstrukcinis svoris yra mažesnis nei 80 kg, o dviviečio – mažesnis nei 100 kg, tarp jų ir paleidžiamieji kojomis;
  - g) nepilotuojamas orlaivis, kurio darbinis svoris yra mažesnis nei 150 kg;
  - h) visi kiti orlaiviai, kurių visas svoris be piloto yra mažesnis nei 70 kg.
-